

VÅGA
VISA

SAMVERKAN OM UTVÄRDERING

**Skuru förskola och skola F-9
Nacka**

**Anna Frändestam, Ekerö
Inger Dobson, Ekerö
Karin Nordblom, Upplands Väsby
Mikael Aceli, Sollentuna**

Vecka 43 2015

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
DELENHET 1: Skuru förskola	4
<i>Fakta om enheten</i>	4
<i>Statistik</i>	4
<i>Organisation /Ledning</i>	4
DELENHET 2: Skuru skola F-9	4
<i>Fakta om enheten</i>	4
<i>Statistik</i>	5
<i>Organisation /Ledning</i>	5
OBSERVATIONENS METOD	6
SAMMANFATTNING	7
<i>Sammanfattande slutsats delenhet 1: Skuru förskola</i>	7
<i>Starka sidor: Skuru förskola</i>	7
<i>Förbättringsområden: Skuru förskola</i>	8
<i>Sammanfattande slutsats delenhet 2: Skuru skola F-9</i>	8
<i>Starka sidor: Skuru skola F-9</i>	9
DELENHET 1: Skuru förskola	10
MÅLOMRÅDEN	10
<i>Normer och värden</i>	10
<i>Utveckling och lärande</i>	13
<i>Ansvar och inflytande för barn</i>	17
<i>Förskolechefens ansvar</i>	20
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	22
DELENHET 2: Skuru skola F-9	23
MÅLOMRÅDEN	23
<i>Normer och värden</i>	23
<i>Kunskaper</i>	26
<i>Ansvar och inflytande för elever</i>	32
<i>Bedömning och betyg</i>	35
<i>Rektors ansvar</i>	37
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	39
REFERENSER	40

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka målpuffyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en förskola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Utveckling och lärande
- Ansvar och inflytande för barn
- Förskolechefens ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer förskolans arbete och resultat inom målområden, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med personal och skolledning samt samtal med barn
- Förskolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågetällningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.ekero.se/vagavisa

FAKTADEL

DELENHET 1: Skuru förskola

Fakta om enheten

Förskolan/delenhetens namn:	Skuru förskola
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Kommunal förskola
Antal avdelningar.	4
Ev. profil på förskolan.	

Statistik

Antal barn:	77
Antal pedagoger i barngrupp	14
Antal barn per pedagog (omräknat till heltidstjänst)	Små barn 5,5 4 år 7 5 år 7
Antal legitimerade förskollärare.	7

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, andra ledningsfunktioner)	Bitr.förskolechef, utvecklingsgrupp
Ledningsresursens årsarbetstid på förskolan.	60 %

DELENHET 2: Skuru skola F-9

Fakta om enheten

Skolans/delenhetens namn:	Skuru Skola
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Kommunal
Årskurser	F-klass tom åk 9
Ev. profil på skolan.	Profiltid 90 min/vecka, handboll, idrott och hälsa, bild o form, scen, science, innebandy

Statistik

Antal elever:	692
Antal lärare	52
Hur många av dessa är legitimerade?	49
Antal personal i fritidshem.	14
Hur många av dessa är utbildade fritidspedagoger/lärare mot fritidshem?	2 utbildade samt 3 som studerar halvtid under tiden som de arbetar
Hur många avdelningar och hur många elever per avdelning?	2 avdelningar samt en fritidsklubb F-2 100 barn Åk3 45 barn Fritidsklubben 30 barn
Antal personal i förskoleklass.	4
Hur många av dessa är legitimerade?	1 utbildad lärare med legitimation
Antal specialpedagoger/speciallärare.	5
Antal skolledare	4; 1 rektor, 1 bitr. förskolechef, 1 bitr rektor åk F-6, 1 bitr rektor åk 7-9

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, arbetslagsledare, andra ledningsfunktioner)	4 skolledare med olika ansvarsområden och 6 arbetslagsledare fördelade på: 1 åk F-3, 2 åk 4-6, 3 åk 7-9 (med ansvar för varsin årskurs) Skolledare och arbetslagsledare utgör ledningsgrupp
Vilka ingår i elevhälsoteamet på skolan?	Rektor, bitr rektorer, skolläkare, skolsköterska, kurator, psykolog, SYV, spec lärare
Hur är förskoleklassen integrerad med resten av skolan?	Förskoleklassen är i samma hus som elever i åk 1 och 2. De går på samma fritids och delar samma skolgård och lokaler.

OBSERVATIONENS METOD

Vi läser skolans dokument och information på hemsidan.¹

Första dagen möter vi rektor och en biträdande rektor med ansvar för åk F-6 samt biträdande förskolechef. Biträdande rektor för 7-9 träffar vi vecka 42, onsdag 14/10. Sista observationsdagen har vi ett avslutande samtal med rektor o ett annat med biträdande förskolechef.

Vi intervjuar/samtalar med:

- Rektor
- Två biträdande rektor F-6 och 7-9
- En biträdande förskolechef
- Två arbetslagsledare på förskolan
- Fem arbetslagsledare F-9
- Tre förstelärare
- SYV (Studie - och yrkesvällärare)
- Tre specialpedagoger
- En SVA-lärare
- En kurator
- En skolsköterska
- Tre fritidshemspersonal
- Arbetsledare på fritidshemmet
- Rastansvarig fritidspersonal
- Skolvärdinna/bibliotekarie
- Tre representanter från Elevstyrelsen från år 5 och 9
- Fem representanter från Lagråden a-lag 4, 5, 7 och 8
- Cirka 20 från olika årskurser och djupintervju med 7 pedagoger

På APT²-möte presenterar vi oss för all personal. Vi besöker EHT³-möte för F-6 samt träffar specialpedagogerna på deras veckomöte. Vi deltar på fritidsmöte, där veckan verksamheten planeras för fritidshemmet.

Under veckan har vi samtal med intendent och vaktmästare samt ett 40- tal elever som vi spontant träffar i korridorer och på skolgården.

Vi gör 62 lektionsbesök i alla klasser och i samtliga ämnen F-9. Ibland stannar vi hela lektionen ibland delar av den och ser lektionsstart eller lektionsavslutning.

På förskolan deltar vi vid ute- och inneverksamhet, sångsamling, samlingar och andra förekommande aktiviteter under veckan.

¹ www.skuruskola.se

² APT = Arbetsplatsträff

³ EHT = Elevhälsoteam

Vi besöker inte elevstyrelse-, lagråds- eller trygghetsgruppmöte eftersom de ställdes in under vår observationsvecka.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats delenhet 1: Skuru förskola

Förskolan består av fyra avdelningar, två för barn 1- 3 år, Norrgården och Sörgården, en för fyraåringar, Rumpnissarna och en för femåringar, Lönneberga.

Förskolan arbetar med många varierade metoder som bidrar till en gemensam värdegrund för barnen. På alla avdelningar finns vänskapsolar uppsatta. De beskriver förhållningssätt och önskvärda beteenden och används vid värdegrundssamtal. Arbetet med Barnkonventionen och FN-veckan bidrar till förståelse och kunskaper om barns rättigheter och allas lika värde. Att dessutom under FN-veckan bli bjuden på mat av förskolans kock från världens alla delar berikar detta arbete ytterligare.

Barn och pedagoger tillbringar stora delar av dagarna utomhus. De har utvecklat en utemiljö på förskolan som är inspirerande och mångsidig och inbjuder till såväl fysisk aktivitet som lugn och ro. Vi ser att barnen självständigt eller tillsammans finner lekar som leder till utveckling och lärande.

Förskolans pedagoger har utformat en miljö som påvisar arbetet mot läroplansmålen. Dokumentationer som visar det finns på alla avdelningar. En samlad pedagogisk dokumentation för de enskilda barnen saknas, där barns utveckling och lärande över tid synliggörs och där de ges möjlighet till reflektion över sitt lärande. Arbetet med modern teknik är ett utvecklingsområde på förskolan.

Ett gemensamt arbete med likabehandlingsplanen behöver genomföras för att stärka förhållningssätt och den gemensamma värdegrunden för förskolans pedagoger. Det systematiska kvalitetsarbetet behöver förankras hos alla på förskolan

Starka sidor: Skuru förskola

Förskolan arbetar med många och varierande metoder som bidrar till en gemensam värdegrund för barn.

Normer och värden

Pedagogerna har utvecklat en utemiljö på förskolan som är inspirerande och mångsidig.

Normer och värden, Utveckling och lärande, Ansvar och inflytande

Tydliga dokumentationer som påvisar arbetet mot läroplansmålen finns på alla avdelningar.

Utveckling och lärande

Förbättringsområden: Skuru förskola

Likabehandlingsplanen behöver gemensamt utarbetas för att stärka förhållningssätt och den gemensamma värdegrunden för förskolans pedagoger. Planen behöver också kompletteras.

Normer och värden

En samlad pedagogisk dokumentation som visar utveckling och lärande över tid för det enskilda barnet saknas.

Utveckling och lärande

Arbetet med modern teknik kan utvecklas ytterligare som ett pedagogiskt verktyg för lärprocesser och kommunikation.

Utveckling och lärande

Det systematiska kvalitetsarbetet behöver förankras hos alla pedagoger på förskolan.

Förskolechefens ansvar

Sammanfattande slutsats delenhets 2: Skuru skola F-9

Skuru skola är en F-9 skola. Skolan är indelad i fem arbetslag, F-klass - åk 3, åk 4-6, åk 7, åk 8 och åk 9. Undervisningen sker i tre olika byggnader, placerade runt skolgården. En nybyggd idrottshall ligger i anslutning till skolan och skolans fotbollsplan.

Fritidshemmet är integrerad i skolan under skoldagen och erbjuder en strukturerad verksamhet på raster och olika valbara aktiviteter efter skoltid. En fritidsklubb för elever i åk 4-6 anordnar på liknande sätt aktiviteter. Båda erbjuder kurser inom IKT⁴ till eleverna. Vi bedömer att fritidsverksamheten är en stark sida på skolan.

Elever i åk 7-9 väljer profil, som elevens val. Den här terminen finns fem olika att välja mellan. De yngre eleverna i F-3 erbjuds stråkprofil.

En stark sida är arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Fem specialpedagoger arbetar på skolan och följer en tydlig plan för hur arbetet med dessa elever ska ske.

Två SVA-pedagoger arbetar med barn med annat modersmål, skolsköterska, kurator och skolpsykolog finns på skolan.

Lektioner i alla årskurser är tydligt strukturerade vilket ger bra arbetsklimat. Det är en stark sida. Elever i de äldre årskurserna efterfrågar mer ämnesövergripande arbetssätt, vilket vi ser vara ett förbättringsområde.

Värdegrundsarbetet är under utveckling. Vi ser som förbättringsområde att personal och elever ska bli delaktiga i framtagandet av en likabehandlingsplan, och på så sätt få ett gemensamt förhållningssätt i hela verksamheten.

⁴ Internet, Kommunikation och Teknik

Formella forum för elevdemokrati finns, klassråd, lagråd och elevstyrelse. Ett förbättringsområde är att synliggöra elevernas arbete i råden och göra delaktighet mer attraktivt.

Starka sidor: Skuru skola F-9

Fritidshemmets och Fritidsklubbens verksamhet håller mycket hög kvalitet i samtliga delar av verksamheten. De stimulerar elevernas utveckling och lärande och erbjuder dem en meningsfull fritid samt samarbetar med skolan och elevernas mentor.

Kunskaper

Arbetet med elever i behov av särskilt stöd bedömer vi som positivt.

Kunskaper

Lektioner är tydligt strukturerade, elever får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt utveckla sin förmåga att tänka kritiskt. Arbetsro och gott arbetsklimat råder oftast, vilket vi bedömer gynnar elevens lärande.

Kunskaper

Fokusmålet "Känna till kunskapsmålen" bedömer vi vara uppfyllt, främst hos de äldre eleverna åk 7-9.

Bedömning och betyg

Föräldrarrådet ger föräldrar möjlighet att påverka innehållet i skolans verksamhet.

Ansvar och inflytande

Rektor är synlig och tar aktiv del i den dagliga verksamheten och är väl känd av eleverna.

Rektors ansvar

Förbättringsområden: Skuru skola F-9

Personal och elever bör delta i arbetet att ta fram likabehandlingsplan. Att skapa gemensam syn på värdegrunden i skolan och att alla pedagoger använder samma regler mot elever, ser vi som ett viktigt förbättringsområde., liksom vikten av att stävja de äldre elevernas hårda attityd mot varandra.

Normer och värden

Ämnesövergripande arbetssätt liksom individualisering förekommer i ringa omfattning. Det efterfrågas av elever och därför ser vi det som arbetssätt att utveckla.

Kunskaper

Elevers intresse att delta i de formella forum för demokrati som finns på skolan bör förstärkas. Deras arbete bör synliggöras och uppmärksammas bättre.

Ansvar och inflytande för elever

Gemensamma förhållningssätt hur pedagoger ska använda SchoolSoft⁵ till att tydliggöra en formativ bedömning av elevens kunskapsutveckling.

Bedömning och betyg

Dokument som används under läsåret bör revideras, dateras och förankras hos all personal och alla gamla dokument rensas ut. Aktuella dokument bör vara lättåtkomliga för alla.

Rektors ansvar

DELENHET 1: Skuru förskola

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Vi läser i verksamhetsplanen att Skuru förskola sätter barnens trygghet först. “Pedagogerna möter alla med positiva och höga förväntningar och de gör inläringen stimulerande och variationsrik.”

Under höstterminens start och när de flesta inskolningar sker, arbetar förskolan med en så kallad trygghetsmånad. En månad när alla på förskolan tillsammans sätter ramar för det kommande året och skapar regler, rutiner och förutsättningar för ett gemensamt värdegrundsarbete.

Alla förskolans avdelningar arbetar med att skapa vänskapssolar. På väggen finns solar uppsatta där barn och pedagoger gemensamt diskuterat fram och skrivit ned hur en bra kompis ska vara. I strålarna kan vi läsa “låter alla vara med”, “lyssna när någon säger stopp”, “säga snälla saker”, “ge en kram” och så vidare. På några avdelningar finns bara några få strålar uppsatta då de utvecklar detta arbete tillsammans vartefter. Vi ser när en pedagog samtalar med två barn som inte kommer överens. Det ena barnet får inte vara med i leken. Efter en diskussion kommer de överens och barnen kramar om varandra.

Under vår observationsvecka arbetar hela förskolan med att uppmärksamma barns rättigheter utifrån barnkonventionen med anledning av FN-dagen. Veckan inleds med att pedagogerna under en samling utomhus berättar och beskriver för barnen om arbetet. Alla barn målar sin hand som de sätter upp på väggen i form av ett hjärta i skolans matsal. De tillverkar också flaggor och fredsduvor. Till lunch serverar förskolans kock maträtter från flera världsdelar.

Vi närvarar när några pedagoger utomhus uppför en teaterföreställning för alla barn, där de beskriver vad som menas med barns rättigheter. De dramatiserar över teserna “Alla har rätt att vara den man är”, “Alla barn är lika mycket värda”, “Alla barn har rätt att känna sig trygga”

⁵ Ett webbaserat program där skola, föräldrar och elever kommunicerar med varandra.

och så vidare. Föreställningen är mycket uppskattad av barnen. En pedagog filmar föreställningen och vi ser den inomhus tillsammans med barnen som därefter tillsammans med pedagogen reflekterar över innehållet.

Vi är med under veckans sångsamling för förskolans alla barn. Vi samlas avdelningsvis i en stor ring utomhus, några syskon upptäcker varandra och ställer sig bredvid varandra. Även här knyter pedagogerna an till pågående tema och väljer att sjunga sånger med anknytning till vänskap och fred. Några av sångerna sjunger de på flera olika språk som vi ser att barnen också kan.

Förskolans likabehandlingsplan är upprättad av biträdande förskolechef. Inför förbättringsarbete av den har förskolechefen introducerat ”Husmodellen”, ett material från DO⁶. Det är en hjälp till att förebygga kränkande behandling. Under trygghetsmånaden observerar pedagoger var kränkningar kan förekomma och förfinar rutiner som behövs ändras. Nuvarande plan saknar dokumentation som påvisar eventuell aktuell diskriminering och hur förskolan arbetar med det. Utvärdering och revidering av planen kommer att ske på en studiedag i oktober. Biträdande förskolechef säger att pedagogerna behöver involveras mer i arbetet för att skapa en tydligare gemensam värdegrund och att detta är ett utvecklingsområde. Pedagoger vi samtalar med säger att de inte känner sig insatta i arbetet med likabehandlingsplanen.

Förhållningssätt

Vi upplever att förhållningssättet mellan barn och pedagoger är varmt. När barnen kommer till förskolan på morgonen välkomnas och uppmärksammas alla. Pedagogerna delar upp sig i lokalerna och på gården för att finnas till hands och för att inspirera barn till lek och samarbete.

Vi ser få konflikter mellan barn. Vi noterar att barn säger ”stopp” och sätter upp en hand⁷, vid bråk, vi ser pojkar och flickor som leker tillsammans och barn som bjuder in andra barn till sina lekar. Äldre barn hjälper yngre sätta på mössan vid sångringen och inomhus hjälper yngre barn varandra att ta av jacka och skor. Om barn behöver hjälp för att reda ut problem finns pedagoger alltid till hands och samtalar med dem.

Förskolans pedagoger samarbetar under stora delar av dagen med praktiska göromål. De hjälper exempelvis till på varandras avdelningar vid kollegors frånvaro. Frånvaron har dock varit hög senaste året och vi märker ofta att detta är ett irritationsmoment under dagarna när pedagoger fattas och planeringar inte kan följas.

Pedagoger samspelar ofta med barn och uppmuntrar deras tankar och nyfikenhet under samlingsstunder, men vi ser också samlingsstunder som är långa och där pedagogen mestadels förmedlar lärande, vad som är rätt och fel, istället för att samspela och utmana. Under dessa stunder orkar barnen oftast inte sitta still utan blir ideligen tillsagda.

Vi ser också olika förhållningssätt hos pedagoger när barnen skapar. På en avdelning får barnen en uppgift och vägledning och fortsätter därefter skapa efter egen förmåga och kreativt

⁶ DO= Diskrimineringsombudsmannen

⁷ ”Stopp handen” är en metod för att minska negativ uppmärksamhet

tänkande. Här är inte fokus på resultatet utan var och en skapar efter egen förmåga och fantasi. På en annan avdelning får barnen samma uppgift men här vägleder pedagogerna barnen hur de ska göra och resultat blir lika för alla.

Arbetsklimat för barn

De barn som kommer tidigt på morgonen serveras frukost i den gemensamma matsalen. Här ser vi att barn tillsammans med en pedagog får en lugn och trevlig start på dagen. De som ätit sätter sig ned vid ett bord där de kan pussla, rita, bygga lego med mera. Därefter går alla ut och övriga barn som kommer senare tas emot ute på gården.

Barn och pedagoger tillbringar mycket tid utomhus. Här finns en miljö som inspirerar till lek och socialt samspel. Vi ser hur barnen självständigt eller med stöd av sina pedagoger delar upp sig på gården och gör olika aktiviteter. Vi ser också att pedagoger ibland arbetar tillsammans med en mindre grupp barn såväl ute som inne. När barnen ska gå in slussas de in några i taget för att få mer arbetsro. Samma förhållningssätt ser vi under måltider och vid andra aktiviteter.

Ljudnivån inomhus är mestadels låg.

Förskolan har en egen kock, som varje dag dukar upp ett stort buffébord med grönsaker i matsalen där barnen själva lägger upp på tallriken. Vi ser att många barn rikligt tar för sig. När barnen ätit av sina grönsaker serveras varmrätt vid borden. Varje dag serveras nybakat bröd till mellanmål.

Bedömning i text

Det finns i hög grad ett aktivt arbete med att utveckla en förståelse för allas människors lika värde genom flera olika arbetssätt tillsammans med barnen

Det bedrivs till viss del ett systematiskt arbete mot diskriminering och kränkande behandling med utgångspunkt från en likabehandlingsplan, men den behöver kompletteras med kartläggning och eventuella åtgärder. Alla pedagoger behöver ta del av detta arbete för att stärka förhållningssätt och värdegrundsarbetet.

Det råder ett respektfullt förhållningssätt mellan pedagoger och barn och mellan barn sinsemellan.

Hela verksamheten präglas i stort sett av ett arbetsklimat som gynnar barnens lärande med anpassade miljöer och arbetssätt. Många pedagoger samspelar med barnen och stimulerar dem till ett utforskande arbetssätt, men vi bedömer att detta arbetssätt bör användas av all personal på förskolan.

Bedömning enligt skala⁸

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

Utveckling och lärande

Beskrivning

Hur förskolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

Förskolans pedagoger har medvetet arbetat fram en inom- och utomhusmiljö som stimulerar och inspirerar barnen till utveckling och lärande. Miljöerna är skapade för att inbjuda till såväl fysiska aktiviteter, som till platser för lugn och ro.

Vi ser barn som självständigt eller tillsammans med sina kamrater leker utomhus på gårdarna. De delar upp sig på de olika platserna och vrår som finns och inspirerar till många lekar. I ett hus leker barnen sjukhus, i en annan vrå åker de flygplan till Thailand medan andra cyklar eller lekar organiserade lekar tillsammans med pedagoger.

En grundstruktur för hur verksamheten ska genomföras finns och varje dag, vecka och termin har sina bestämda aktiviteter. Exempelvis har respektive avdelning bestämda dagar när de går på utflykt till skogen, åker till biblioteket, har gemensam sångsamling och när möten ska genomföras. Planeringen är flexibel och utgår från barns och pedagogers intressen och viljor. Planeringen är skör vid pedagogers frånvaro, berättar pedagoger för oss.

På förskolans väggar finns text och bilder med beskrivningar från förskolans läroplan Lpfö 98/10. Ofta sitter texterna i miljöer som inspirerar för en specifik lek. Vid bord med material som inspirerar barnen till matematiskt tänkande, finns text från läroplanen, som beskriver syftet med detta arbete.

Barns språkutveckling uppmärksammas ständigt på förskolan, berättar pedagoger. På avdelningarnas väggar finns en uppritad språksol. I solens strålar tydliggörs hur språket vävs in i verksamheten. Vi läser i strålarna att språket kommuniceras hela tiden genom lek, IKT, musik, kultur, matematik, rörelse, bygg/konstruktion, natur, språk och skapande.

Vi ser att barn och pedagoger samtalar och bekräftar varandra i lek och aktiviteter. De sjunger sånger, använder rim och ramsor, boksamtal med mera. Barnen uppmuntras att lära känna igen, och vartefter intresset väcks, använda sig av skriftspråk. Alfabet och siffror finns

1.0 Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

uppsatta på väggar och golv. Deras retoriska förmåga uppmärksammas genom att de tar med sig en dokumentation av ett sommarminne och berättar för sina kamrater om det. Några avdelningar arbetar med bokpåsar, vilket innebär att barnet får ta hem en påse som det tar tillbaka till förskolan med en bok i. På en samling får barnet presentera sin bok och en pedagog läser den för alla.

Pedagogerna lär tillsammans med barnen fraser och sånger på andra språk, vilket vi ofta hör. En avdelning arbetar med att introducera enkla engelska fraser i den vardagliga kommunikationen. Här finns föremål i rummen som är märkt med text på både engelska och svenska. På golvet läser vi på en lapp: Golv/ Floor.

Några pedagoger har också börjat använda TAKK⁹, samtidigt som de pratar med barnen, för att förstärka deras språk, berättar en pedagog.

Matematik flätas naturligt och planerat in i de dagliga aktiviteterna. Varje dag sätter barn och pedagoger upp bilder på vilka barn som är på förskolan och vilka som är hemma. Därefter räknar de bilderna tillsammans. De talar om veckodag, datum, månad och räknar dagarna på en larv, vars kropp består av trettioen cirklar av papp, numrerade från ett till trettioett. Alla avdelningar har denna larv uppsatt på väggen. De äldre barnen ges lite svårare uppgifter som att skriva datum medan de yngre samtalar om dagen efter sina intressen och sin kompetens.

När det är dags för fruktstund får barnen en och en välja vilken frukt de vill ha. De får också tala om de vill ha en hel, en halv eller en fjärdedel frukt. Vi ser vid mellanmålet att barnen också väljer smörgås. De samtalar om brödets form som kan vara rektangulärt, kvadratisk eller i form av en cirkel.

Vi ser också dokumentationer där de äldre barnen fått göra stapeldiagram,

Barnen vistas mycket utomhus på gården, dit pedagoger tar fram rekvisita som papper, kriter, saxar, böcker med mera. Vi ser att barnen gärna sätter sig vid bänkarna för olika skapande aktiviteter. På gården finns pallkragar med odlingar, som alla gemensamt tar hand om. Det som odlas är ätbara frukter, kryddor, blommor och grönsaker. Vi ser på en dokumentation att barnen under en utflykt hittar svamp i skogen och att de samtalar om dem med sina pedagoger. På en avdelning finns en maskkompost där förmultningsprocessen uppmärksammas. Vi ser också små undersökande reflektioner dokumenterat, som när barnen provar på vad som kan flyta eller inte i en vattenpöl.

Hur modern teknik integreras i lärandeprocessen

Förskolans pedagoger fotograferar och filmar ofta med smartphone eller lärplatta i verksamheten. De använder också dessa verktyg för att spela musik och hitta information från andra kulturer. Under städdagen som pågår under vår vecka spelas musik från olika länder ute på gården. På varje avdelning finns en lärplatta. Pedagoger säger till oss att de behöver mer fortbildning i hur de kan använda tekniken i den pedagogiska verksamheten.

Många dokumentationer finns uppsatta på förskolans väggar med bild och text. Vi ser när en pedagog samtalar med ett litet barn som tillverkat en figur av glasspinnar. Hon berättar för

⁹ TAKK =Tecken som Alternativt och Kompletterande Kommunikationssätt

pedagogen att "Det är Batman och det röda bredvid ska han flyga med". Pedagogen frågar om hon får fotografera bilden, vilket hon får. Tillsammans tittar de sen på bilden på datorn. De skriver ut den och hämtar den tillsammans från skrivaren. Sedan skriver de tillsammans ned en text vid bilden och sätter upp den på en vägg i hallen.

Alla avdelningar har nyligen fått en TV installerad. Den använder de till att visa bilder och filmer från verksamheten. Tanken är att arbetet med den moderna tekniken ska utveckla den pedagogiska dokumentationen ytterligare, berättar biträdande förskolechef. Detta är ett spännande utvecklingsarbete, säger en annan pedagog. En avdelning använder Skype och mail för att kommunicera med ett barn som nu flyttat till USA. Förskolan har börjat använda SchoolSoft som en informations- och kommunikationskanal med föräldrar. Detta arbete kommer att vidareutvecklas framöver, säger biträdande förskolechef.

Hur verksamheten anpassas till barn i behov av särskilt stöd

När pedagoger upptäcker barn som behöver extra stöd i utvecklingen tas ärendet upp i arbetslaget och därefter i utvecklingsgruppen, som består av arbetslagsledare och biträdande förskolechef. Förskolan pratar med föräldrar, som uppmanas kontakta Barnavårdscentralen, där de kan få samtala med en psykolog. Vid behov skrivs en resursansökan till kommunen, för förstärkning i personalgruppen eller eventuell nedskrivning av barnantalet i gruppen.

På förskolan finns inget dokument om hur verksamheten anpassas till barn i behov av särskilt stöd. Biträdande förskolechef säger att planer finns att starta ett barnhälsoteam på förskolan.

Hur verksamheten anpassas efter barn med annat modersmål

I förskolan finns många barn med annat modersmål än svenska. I entrén möts vi av ett anslag där ordet "Hej" står på alla språk som förekommer på förskolan och med landets flagga bredvid. På en avdelning möts vi av ordet "Välkommen" på de olika språken. Föräldrarna har varit delaktiga och hjälpt med översättning av ordet till sitt språk. Förskolan lyfter fram olika kulturer och samtalar om olika seder och bruk. De lånar barnböcker från biblioteket på flera språk, berättar pedagogerna.

Under vår observation uppmärksammas FN-dagen under en hel vecka. Förskolan serverar mat från andra länder, läser korta avsnitt ur böcker som handlar om barns rättigheter och sjunger många sånger på andra språk.

Vid behov kommer en tolk till förskolan vid samtal med föräldrar.

Dokumentation av barns lärprocesser

Vi ser många dokument som visar barns lärprocesser. Förskolan arbetar för att tydliggöra läroplansmålen och vi ser också att barnens reflektioner finns nedskrivna.

På en avdelning finns ett Lotusdiagram¹⁰ uppsatt, som visar vilka målområden som berörs vid olika aktiviteter. Här ser vi också andra utvärderingsdokument som biträdande förskolechef utarbetat. En samlad dokumentation, som visar utveckling och lärande över tid för enskilda barn saknas, vilket bekräftas av pedagoger. Vi läser i ett dokument att förskolerådet efterlyser

¹⁰ Lotusdiagram = Ett verktyg för måluppfyllelse i förskolan

en sådan samlad dokumentation för enskilt barn, för att tydliggöra arbetet mot läroplanens målområden.

Miljön som stöd för lärandet

Vi läser i Verksamhetsplanen för Skuru skola och förskola 2015-2016 att "miljön inverkar på samspel och motivation samt inspirerar till lek och lärande men bidrar även till att skapa trygghet och en känsla av välbefinnande".

Barn och pedagoger tillbringar stora delar av dagarna utomhus. Gården har rustats upp, berättar biträdande förskolechefen. Vi ser en stor sandlåda med tak som skydd för sol och regn samt en sandlåda som är placerad under stora, lummiga träd. I en inhägnad del av gården finns gungor, cykelbanor, klätterställningar, plats för bygglek och hemvrå. På trädgrenar som hänger ner över en sagostig har barnen hängt upp egentillverkade fjärilar. Längst stigen ligger stenar målade som nyckelpigor och vi ser en låda med jord, där barnen gräver efter mask. På gården finns ett gammalt avsågat träd med ett stort fyrkantigt hål. Vi ser barn klättra igenom trädet och iakttar vid ett annat tillfälle några barn som utför ett teaterspel där.

Gården är indelad i två mindre gårdar där barn och pedagoger ofta delar upp sig. De yngre barnen är på Borgengården och de äldre på Stora gården. På gårdarna finns tydliga regler, som pedagogerna sammanställt, uppsatta. Vi läser "Ta gärna ut sakerna ur boden, leksaks- och aktivitetslådorna för att skapa en kreativ och pedagogisk utemiljö", vilket vi ser att pedagogerna gör. Reglerna visar vad barnen får eller inte får göra utomhus. Vi betraktar några barn som snurrar på gungorna och genast får de tillsägelser av andra barn att de inte får göra så.

Inomhus finns fyra avdelningar, två för yngre barn ett till tre år, en för fyraåringar och en för femåringar. Varje avdelning består av flera rum, som i sin tur är uppdelade för många olika aktiviteter, som stimulerar barnens utveckling och lärande. Här finns rekvisita för bygglek, rollek, matematiskt tänkande, skapande med mera. Bokstöver och siffror finns nedskrivna på golv och/eller väggar.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning

Förskolan tar emot studiebesök från andra länder och visar upp sin verksamhet. Besökare från Finland informeras om hur förskolan arbetar med att implementera läroplanen och hur de synliggör lärandet. Vid det tillfället arbetar hela förskolan med barns språkutveckling, vilket gör besökarna imponerade, berättar biträdande förskolechef. Vid ett annat tillfälle får de besök från Korea. Förskolan visar då hur de arbetar med delaktighet och inflytande för barn.

En pedagog berättar att förskolans barn deltagit i firandet av Skurubrons 100-års dag. Vi ser teckningar, foton och text som visar händelsen. De besöker ofta biblioteket, närliggande parker och skogsområden samt Nyckelvikens naturreservat med skog, trädgård och 4H gård. Förskolans femåringar kommer under vintern kontinuerligt att besöka skolans idrottshall för rörelseaktiviteter.

Förskolan får varje år kulturbidrag från kommunen. I år har bidraget använt till att vid två tillfällen inbjuda en sång- och dramapedagog till förskolan.

Bedömning i text

Förskolans verksamhet är i hög grad strukturerad och utgår från läroplanen och ger barnen goda förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt.

Utforskande och kreativa arbetssätt förekommer i stor utsträckning och likaså arbetssätt som stimulerar samarbete, vilket vi ser mycket av under barnens utevistelse.

Språkutvecklande och matematiska arbetssätt finns till stora delar i verksamheten. Även arbetssätt som utvecklar barnens förmågor inom naturvetenskap förekommer ofta.

Pedagogerna använder modern teknik som ett verktyg i lärprocesser och har ambitioner att vidareutveckla detta, vilket vi ser vara ett förbättringsområde.

Förskolan har fungerande strategier för att anpassa verksamheten för barn i behov av särskilt stöd men saknar en nedskrivna plan för detta arbete, vilket vi bedömer vara en brist.

Verksamheten anpassas i hög grad för barn med annat modersmål. Strategier finns för detta arbete och de samarbetar med berörda föräldrar.

På förskolan finns mycket dokumentation av barns lärprocesser som påvisar utveckling och lärande och som visar att arbetet utgår från läroplanen. Dokumentationen används till viss del för att utveckla verksamheten och föräldrar har stor möjlighet att ta del av den. Vi saknar samlad individuell dokumentation av barns lärande som de över tid kan reflektera över.

Lärandemiljön är i hög grad stimulerande, utmanande och mångsidig, främst utomhus.

Samverkan med samhälle och arbetsliv sker i stor utsträckning och närområdets möjligheter tas i hög grad tillvara.

Bedömning enligt skala

Ansvar och inflytande för barn

Beskrivning

Ansvar för det egna lärandet

I förskolans läroplan Lpfö 98/10 läser vi att förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och förskolans miljö.

Vi är med när förskolan har en gemensam städdag utomhus. Barn och pedagoger hjälps åt att kratta löv, plocka bort trasiga leksaker, städa vid de olika lekområdena. Vi ser många barn som gladeligen hjälper till. Några forslar under mer än en timme bort sand från en lekvrå.

Barn berättar för oss att “Vi städar för att naturen ska må bra och att det ska bli fint”, och “Så får vi grilla korv när vi hjälpt till”.

Utomhus noterar vi att barnen ofta självständigt hittar på lekar och väljer platser att vara på långa stunder tillsammans med andra barn.

De äldre barnen ges ansvar vid rutiner och aktiviteter. Vid lunchen tar de för sig av grönsaksbuffén och huvudrätten själva, medan de yngre blir serverade huvudrätten av sina pedagoger. Efter maten får barnen duka av efter sig. Vid utgång klär barnen på sig själva, de yngre får hjälp och vägledning av sina pedagoger. Vi ser att barnen ofta villigt hjälper till att städa och plocka undan efter sig såväl inomhus som ute.

Demokratiska arbetsformer

På förskolan finns ett barnråd, som är en del i arbetet att förverkliga förskolans demokratiska uppdrag. Målet är att barnen ska ha ett forum att få uttrycka sina åsikter i och på så sätt ha möjlighet att påverka och vara delaktiga i verksamheten. Möten hålls en gång i månaden med representanter från de äldre barnens avdelningar samt två pedagoger. Mötena protokollförs och innehållet tas sen upp på avdelningarna tillsammans med övriga barn. Här har de diskuterat utflyktsmål, inköp av material och planering av aktiviteter. En pärm finns tillgänglig för alla där de kan läsa om vad som sker i rådet. På grund av hög sjukfrånvaro hos pedagoger har rådet inte kunnat träffas lika ofta som planerat under hösten, berättar pedagoger.

Vi ser också dokumentationer på förskolans väggar som påvisar demokratiska processer. Till ett föräldramöte ska barnen baka. Pedagogerna ger förslag med bild och text och barnen drar ett streck vid sitt val. Sedan räknas strecken tillsammans och visar vilket alternativ som vinner.

Samverkan med föräldrar

Pedagogerna samverkar dagligen med föräldrarna vid lämning och hämtning av barnen. Vi ser att de tar sig tid att samtala om dagens händelser och ge lite kort information om vad de ätit. Varje vecka skickar avdelningarna ut ett brev till föräldrarna där de berättar vad barnen varit med om under den gångna veckan och informerar om vad som ska ske nästkommande. Några gånger per termin skickar biträdande förskolechef ut ett brev om förskolans gemensamma arbete och en vision för tiden framöver.

Informationsbrev finns att hämta i det webbaserade verktyget SchoolSoft. Biträdande förskolechef visar oss hur de där lagt in brev och dylikt. Hon säger att de kommer att utveckla detta verktyg mer. Föräldrar får egna inlogningar dit.

Föräldramöte sker en gång per läsår och utvecklingssamtal en gång per termin. Ett inskolningssamtal äger rum när ett barn börjar på förskolan. Inför utvecklingssamtalen som genomförs under vårterminen intervjuas barn av sin ansvarspedagog¹¹. Föräldrar får hem ett formulär att fylla i inför samtalet och pedagogerna gör en sammanfattande bild av barnet på förskolan. Samtalet är underlag för hur förskolan framöver ska stödja barnets positiva utveckling. Det sammanfattas i en ny individuell utvecklingsplan. Under senare delen av

¹¹ En ansvarspedagog har ett övergripande ansvar för ett visst antal barn

våren sker ett avslutningssamtal för de barn som slutar. Barn deltar inte i något av dessa samtal.

På förskolan finns också ett föräldraråd bestående av representanter från förskolans fyra avdelningar, två pedagoger och biträdande förskolechef. Rådet träffas två gånger per termin. Det ska ses som en länk mellan ledning, pedagoger och föräldrar. Vi läser i ett dokument att de ska ha ansvar för introduktion av nya familjer till barn som ska börja i verksamheten. Vid mötena diskuteras verksamhetens innehåll, likabehandlingsplan, miljöfrågor med mera. En pärm som beskriver föräldrarådets syfte och protokoll från möten finns tillgänglig för alla på en hylla i förskolans entré.

Föräldrar ges möjlighet att under vårterminens början besvara kommunens årliga kundenkät.

Ett förväntanskontrakt mellan föräldrar och förskolan finns och är nyligen omarbetat av förskolans pedagoger. Här kan vi bland annat läsa vad föräldrar kan förvänta sig av förskolan. De ska känna sig välkomna till förskolan, förskolan arbetar för att skapa trygghet för barnen och pedagogerna har tystnadsplikt. Förskolan i sin tur förväntar sig att föräldrar tar del av information, att de vid lämning och hämtning inte pratar i mobiltelefon och att barnen har kläder efter väder. Kontraktet har varit på remiss till föräldrarådet och är nu delgivet till alla föräldrar och all personal. Detta dokument kommer att delas ut till alla föräldrar som kontaktar förskolan och till nya som börjar.

Förskolan bjuder också in föräldrar till luciafirande, dropin-fika och vårfest med vernissage.

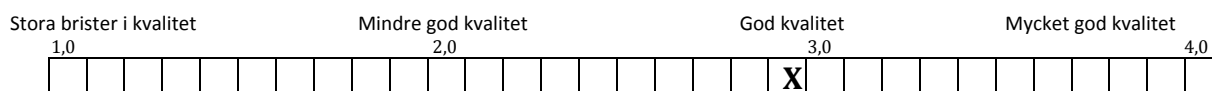
Bedömning i text

Barn ges till stora delar möjlighet att ta ansvar för det egna lärandet och för miljön genom att pedagogerna ger dem förtroende och redskap till att bli självständiga. Vi bedömer dock att de yngsta barnen kan ges mer inflytande vid måltiderna.

Barnens tankar, intressen och åsikter tas vanligtvis tillvara i verksamheten och de har stora möjligheter att påverka sin egen situation. Formella forum för demokratiska processer förekommer, men vi anser att barnrådets möten alltid bör genomföras enligt planering.

Föräldrar ges stora möjligheter att i dialog med förskolan påverka utvecklingen av innehållet i verksamheten genom att bland annat medverka i föräldraråd och utvecklingssamtal samt genom att besvara kundenkäter. Barn kan ges mer ansvar och inflytande över sitt lärande om de får medverka i föräldrasamtalen

Bedömning enligt skala

Förskolechefens ansvar

Beskrivning

Hur förskolechef leder den pedagogiska verksamheten

I enhetens verksamhetsplan finns en beskrivning av arbetsorganisationen. Rektor har övergripande ansvar för pedagogisk utveckling på skola och förskola men berättar att hon på förskolan har delegerat dessa uppgifter till biträdande förskolechef som dessutom har ansvar för förskolans och skolans kök samt övrigt verksamhetsstöd.¹² Biträdande förskolechef har arbetat på förskolan i ett och ett halvt år. Under denna tid har ledningen fått ägna mycket tid till att rekrytera nya barn till förskolan då det under en längre tid varit för få. Nu är barngrupperna fyllda och arbetsbelastningen har ökat för förskolans pedagoger vilket bidragit till viss oro och sjukfrånvaro. Förskolechefen berättar att hon upprättat, omarbetat och förtydligat förskolans dokument i samarbete med utvecklingsgruppen¹³ för att synliggöra dels förskolans arbete och dels läroplanen och skollagen. Flera pedagoger som vi samtalar med känner inte till eller känner sig inte delaktiga i framtagandet av dokumenten. Förskolechefen säger att det är ett utvecklingsarbete att få arbetslagen att känna mer delaktighet, samhörighet och trygghet framöver. Ett arbete som de gemensamt måste utveckla framåt och positivt så att alla medarbetare ska känna glädje och motivation på sin arbetsplats.

På förskolan finns fyra avdelningsansvariga som ingår i ledningsgruppen på förskolan tillsammans med biträdande förskolechef. Gruppen träffas en gång i veckan. En av de avdelningsansvariga är dessutom platschef och ansvarar för verksamheten vid biträdande förskolechefs frånvaro.

Många av förskolans pedagoger anser att det är arbetslagsledarna som driver pedagogiska frågor medan biträdande rektor sköter mer administrativa uppgifter. Enhetens rektor besöker sällan förskolan, säger pedagogerna.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Förskolan följer Nacka Kommuns systematiska kvalitetsarbete. Pedagoger utvärderar verksamheten i slutet av varje termin. Resultatet lämnas till förskolechefen, som utgår från dessa för att sätta upp nya mål för verksamheten.

Vi ser utvärderingsdokument där arbetslagen beskriver och utvärderar aktiviteter och projekt. De sätts in i avdelningarnas pärmar. Utvecklingsgruppen har genomgått en utbildning om hur förskolan kan arbeta med att öka barns inflytande och delaktighet. Föräldrar och barn är till viss del delaktiga bland annat genom sitt engagemang i förskolans råd.

Biträdande förskolechef skriver en årlig kvalitetsanalys till kommunen vilken vi tar del av. Förskolans pedagoger säger att de inte är så involverade i detta arbete. Arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet är ett utvecklingsområde som påbörjats, säger biträdande förskolechef.

¹² Vaktmästare, Intendent, Koordinator, IT-ansvarig

¹³ a-lagsledarna på förskolan

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Pedagoger på förskolan erbjuds kompetensutveckling utifrån verksamhetens och enskilda pedagogers behov, vilket vi får bekräftat.

Två pedagoger går en utbildning om barns språkutveckling som anordnas av Nacka kommun. Rektor berättar att kommunen erbjuder mycket bra kompetensutveckling och ger som exempel; ledarskapsutbildning, specialpedagogik och IT. Pedagogerna kan också önska att få gå på en specifik utbildning som tillför verksamheten mer kompetens. De flesta vi frågar är nöjda med den kompetensutbildning de erbjuds

Pedagogerna ges möjligheter till kunskapsutbyten i samband med arbetsplatsmöten och arbetslagsträffar.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Förskolans pedagoger samverkar ofta när det gäller praktiska ärenden på förskolan. Vi ser också att de samarbetar med olika projekt som t ex FN-veckan, sångsamlingar och utflykter. Vi läser i dokument att förskolan har många återkommande traditioner som gemensamt firas. Pedagoger säger att de inte vanligtvis förekommer samarbete mellan avdelningarna rörande pedagogiska frågor eller arbetsmetoder.

Övergångar inom verksamheten för de barn som ska byta avdelning från de yngre till de äldre barnens avdelning sker smidigt enligt pedagogerna. Barn och pedagoger träffas dagligen och är väl kända för varandra. Pedagoger samarbetar vid öppning och stängning, vid frånvaro, vid gemensamma sångsamlingar varje vecka med mera. Förskolans treåringar följer redan under hösten med de äldre på skogsutflykter. När nya barn tas in på förskolan under maj månad flyttar treåringarna över till fyraårsavdelningen.

Inför skolstart besöker förskolan förskoleklassen tillsammans med sina pedagoger vid några tillfällen. De får också äta i skolans matsal. Skolans lärare besöker barnen på förskolan under våren och ett överlämningssamtal mellan berörda lärare sker innan skolstart.

De barn som börjar annan skola, än den som tillhör enheten, besöker den tillsammans med sina föräldrar. Överlämningssamtal sker även med dessa skolor.

Dokument för övergång mellan förskola – skola finns, men ska utvecklas, berättar biträdande förskolechef.

Bedömning i text

Biträdande förskolechef har till stora delar kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet. Hon arbetar i hög grad för att utveckla verksamheten men har inte alltid involverat sina medarbetare i framtagandet av dokument.

Biträdande förskolechef tar till stora delar ansvar för att systematiskt och kontinuerligt följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten. Pedagoger, föräldrar och barn medverkar till viss del i arbetet.

DELENHET 2: Skuru skola F-9

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Det första av skolans fokusmål är “Trygg arbetsmiljö”. Ett arbete pågår att göra miljön trygg och säker för alla elever.

Ett nytt läsår inleds med tre introduktionsdagar då skolans ordningsregler presenteras och information ges om arbetet i klass- och lagråd samt i elevstyrelsen till eleverna. Olika gruppstärkande lekar genomförs och elever går med personal runt i en trygghetsvandring i skolans lokaler.

Vi tar del av ett dokument *Plan mot kränkande behandling, Skuru skola och förskola 2015/2016*, en likabehandlingsplan som är upprättat av skollärover. När vi frågar personalen känner endast ett fåtal till den.

Rektor berättar att arbete med att ta fram en ny likabehandlingsplan startar vecka 44. Personal ska arbeta med ett material från DO¹⁴. I arbetet kommer sedan också elever och föräldraråd att delta. Kameror kommer att sättas upp under vecka 44 i Stora Huset, där de äldre eleverna går. Alla elever och föräldrar är informerade och elever vi talar med tycker det ska bli bra.

I många klassrum för elever i åk 4-9 finns ordningsregler synligt uppsatta. Elevstyrelsen reviderar dessa varje läsår. Dokumentet kallas ”Ordningsregler för god studiero” och innehåller elva regler. När en elev börjar på skolan får föräldrar skriva under ordningsreglerna. Vi noterar att reglerna efterlevs olika från lärare till lärare. Elever i åk 7-9 bekräftar det och säger att lärare har olika regler. Ibland är det lite förvirrande, säger några elever i åk 7.

En regel stadgar att pedagogen bestämmer placering och gruppindelning i klassrummet. Enligt en pedagog är placeringen i klassrummet A och O för arbetsron och en möjlighet att hjälpa de elever som behöver stöd. Vi lägger märke till att det ofta sitter en flicka bredvid en pojke.

På skolan finns en nystartad Trygghetsgrupp med uppgift att öka tryggheten i skolan. Sammanställande och ordförande är kurator och i gruppen deltar tio personer, vilka möts var fjortonde dag. Tidigare nämnd studiedag under höstlovet är ett resultat av gruppens arbete. Elever är inte delaktiga.

¹⁴ DO = Diskrimineringsombudsmannen

Värdegrundsfrågor diskuteras sällan på mentorspass, säger elever i åk 7-9. Den diskussionen sker oftast i So-ämnena. En pedagog säger att hon ibland tar upp moraliska frågor på mentorstiden medan en annan förklarar att hon använder diskussionsunderlag från tiden när skolan hade Livskunskap på schemat med sina mentorselever. Inget faddersystem mellan elever förekommer.

Förhållningssätt

Vi upplever en god stämning bland personalen. Pedagoger berättar att de ibland observerar varandras lektioner och ger varandra feedback efteråt. De säger att de lär sig mycket på det, men tillägger att det krävs att man hyser tillit till varandra.

Vi ser många vuxna röra sig i skolans korridorer under skoldagen. Pedagoger har schemalagd rastvakt, utomhus och i skolans lokaler. De är klädda i gula västar för att synas. Skolvårdinnan öppnar skolan och finns på plats när elever kommer tidigt. Hon har hand om cafeterian där elever gärna samlas och berättar att hon även är mentor för några.

Elever i åk F-2 berättar att de ofta arbetar tillsammans. Vi ser en klass arbeta parvis på en mattelektion. När en elev förklarar lyssnar den andre.

Elever i åk 3 berättar om kompissamtal samt prat i tjej- och killgrupp varje vecka tillsammans med fritidspersonal. En pedagog förklarar att samtalen syftar till att eleverna skall lära sig stå upp för varandra och våga berätta om något blivit fel. Hon säger att sedan man infört samtalen har stämningen i klassen blivit bättre. Vi ber en elev förklara vad kompissamtal är och får till svar att då skall man "lösa konflikter".

Vi ser elever i åk 4-6 samarbeta i klassrummet och under raster. Vi frågar fyra elever i åk 4 vad som är bäst med Skuru skola och de svarar: "Lärarna och alla kompisar." På lektioner ser vi lärarna uppmärksam lyssna till vad barnen har att berätta. Vi hör en elev fråga: "Ska jag säga hur jag tänker?" Läraren svarar: "Absolut! Det vill vi alla höra!"

I år 7-9 noterar vi vid några tillfällen ett hårdare klimat. Under en lektion ser vi hur några elever uppvisar nedlåtande attityd mot pedagogen och lyssnar inte trots upprepade tillsägelser att sitta kvar på stolen och inte störa andra. Vi hör en elev tydligt säga: "Gå och dö!" till en annan elev utan att någon reagerar. Vid ett tillfälle öppnar en elev dörren till pågående lektion, tittar in, tjoar till och slänger igen dörren. En annan elev tittar in till en annan lektion och säger högt till sina kamrater som står intill i korridoren: "Vilken tråkig klass!" och sparkar sedan igen dörren med en smäll. En personal finns närvarande men reagerar inte. Elever berättar att det ofta förekommer kränkande kommentarer mellan elever.

I en klass 7 pratar eleverna om kamratbedömning av elevers arbeten med sin lärare. Läraren frågar vad som är det viktigaste vid kamratbedömning? En elev svarar: "Att säga vad som är bra." Vi ser också lektioner där elever intresserat följer pedagogens genomgång och visar stort intresse på arbetsuppgiften. Vi hör diskussioner mellan elever och alla visar respekt för de andras åsikter. Pedagoger lyssnar på eleverna och svarar: "Jättebra förslag! Självlärt! "och "Vi gör precis som du vill", när de kommer med förslag.

Rektor bekräftar det vi ser och säger att elevernas förhållningssätt mot varandra i åk 7-9 är ett viktigt förbättringsområde.

Arbetsklimat för elever

På lektioner i åk F-2 möter vi arbetsro och gott arbetsklimat medan vi på lektioner i åk 3-6 ser varierad arbetsro. På en lektion lyssnar inte eleverna, kryper runt på golvet och vill inte alls göra det pedagogen säger. När lektionen avslutas får eleverna beröm för att de arbetat så bra.

I åk 7-9 hörsammar elever när en pedagog markerar att lektionen ska börja. Vid ett flertal tillfällen kommer elever i åk sent till lektionerna, vilket tillfälligt påverkar arbetsron negativt. När vi frågar elever, säger de att arbetsron i skolan kan bli bättre, men att de trivs där, eftersom det känns som att tillhöra ett stort gäng.

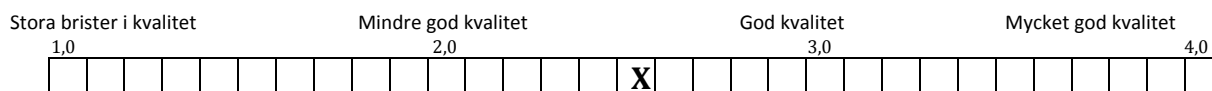
Bedömning i text

Vi bedömer att de flesta lektioner präglas av arbetsro och vi ser ofta att ett gott arbetsklimat råder, vilket vi bedömer gynna elevens lärande. En viss gemensam syn på verksamhetens värdegrund finns, men vi ser det som en brist att alla pedagoger inte följer de regler som finns, vilket skapa oro i klassrum och korridorer.

Ett arbete mot diskriminering och kränkande behandling har påbörjats. Vi bedömer att det är en brist att elever och personal inte har varit delaktiga i framtagandet av den likabehandlingsplan som finns.

Det finns i hög grad ett respektfullt förhållningssätt mellan personal på skolan, medan förhållningssätt mellan elev-personal inte alltid är god. Förhållningssättet mellan elever i de yngre årskurserna är gott, medan äldre elever ibland visar brister i sitt förhållningssätt mot varandra.

Bedömning enligt skala¹⁵

5.0 ¹⁵ Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

6.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

7.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

8.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Kunskaper

Beskrivning

Hur skolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

Undervisningen utgår från läroplanens kunskapskrav och är oftast strukturerad. I skolans ordningsregler står "Lektioner har tydlig struktur och börjar och slutar med tydlig markering."

Vi ser pedagoger hälsa eleverna välkomna till lektionen och att start- respektive sluttid för lektionen samt vad eleverna ska arbeta ofta står skrivet på Whiteboarden. I vissa fall förekommer också anvisningar om vilket material som behövs, men vi ser ingen pedagog skriva eller berätta om vilka mål, vilket syfte lektionen har eller vilka förmågor som tränas. I åk 7-9 markerar pedagogen när lektionen börjar ta slut och eleverna kan börja plocka ihop sitt material. I några klassrum ställer sig elever bakom sina bänkar och väntar på lärarens tillåtelse att gå.

När vi frågar de yngre årskurserna varför de ska lära sig det de håller på med, förklarar många högtidligt att man *måste* kunna det. Under en No-lektion i åk 6 inleder läraren med genomgång av de begrepp som är aktuella för lektionen. När vi frågar elever varför de håller på med det de gör får vi bland annat svaren: "För att vi ska kunna undersöka", "Det är kul" och "Jag vet inte". Elever i de äldre årskurserna reflekterar inte så mycket över varför de ska lära sig vissa saker. Läroböckerna styr och de gör som läraren säger.

Många lektioner sker i dialog med eleverna. På en laboration i åk 3 hör vi en elev säga: "Är det inte bättre att vi färglägger först." Pedagog svarar att det är ett bra förslag, medan vi ser en laboration i en äldre åk där eleverna inte tillåts prata.

Under en biologilektion i år 5 arbetar klassen med smaker och testar olika smakzoner på tungan. Lektionen avslutas med att eleverna får i uppgift att gemensamt skriva en sammanfattande faktatext. På högstadiet ser vi mest traditionell undervisning: Läraren pratar, elever läser högt i turordning ur läroboken. Men vi ser också exempel på grupparbeten, parvisa arbeten att förbättra dialoger och hur metoden EPA¹⁶ används.

I verksamhetsplanen läser vi att arbetslagen arbetar ämnesövergripande, men vi ser få lektioner där sådant arbete sker. I en klass åk 5 arbetar man med ett ämnesövergripande projekt "Huset", ett samarbete mellan svenska och bild. Eleverna skriver olika texter till en bild de ritat och målat. I samverkanklassen¹⁷ arbetar man alltid ämnesövergripande, berättar en pedagog. Elever där visar oss ett färdigt resultat av ett projekt där engelska och bild samverkar. Elever i åk 6-9 vi talar med efterfrågar mer ämnesövergripande undervisning och rektor berättar att elevstyrelsen lagt fram önskemål om det. Pedagoger förklarar att det finns mycket som hindrar ämnesövergripande arbetssätt. De nämner schemats utformning och att alla pedagoger inte är intresserade.

¹⁶ EPA = Elever funderar enskilt, diskuterar i par och sist en diskussion med alla i klassrummet.

¹⁷ Samverkanklass = Skuru skolas samverkansklass riktar sig till elever, skolår 6-9, i behov av ett mindre sammanhang och det stöd som en mindre, särskild undervisningsgrupp kan ge

Vi ser sällan någon individualisering vid våra lektionsbesök och noterar att elever som löser en uppgift snabbt får vänta tills alla i klassen är klara. Elever i åk 7-9 säger att de efterfrågar nivåindelning i vissa ämnen. ”Jag tappar sugen när jag måste vänta”, berättar en elev i åk 9. I åk F-3 ser vi dock att de elever som löser en uppgift snabbt ges möjlighet till ytterligare utmaning. Ett undantag är en matematiklektion i år 9 där elever använder den digitala plattformen EdQu¹⁸. En lektion i veckan gör elever en diagnos i programmet, som anpassas automatiskt till den nivå elever befinner sig på. Vi pratar med några elever under lektionen och samtliga är nöjda med EdQu. De säger att matematiken har blivit roligare och lättare att förstå med hjälp av programmet. Rektor säger att alla pedagoger i åk 4-9 använder programmet.

Mitt i skolan ligger skolbiblioteket. Det är öppet mellan 9-11 varje dag. Elever måste ha vuxen med för att vara där. Vi hör att främst de yngre eleverna lånar biblioteksböcker.

Elever i åk 7-9 väljer profilämne som elevens val. Det här läsåret erbjuds Bild och form, Scen, Handboll, Innebandy, Idrott och friskvård och Science. Undervisning sker 1-2 lektioner i veckan. I samtal med många elever framkommer att profilämnena är mycket populära. Vi hör berättas om en ”Kluringklubb”, där elever med intresse för matematik ges tillfälle att träna mer.

Vi besöker lektioner där elever ges möjlighet att använda sig av ett kritiskt tänkande och formulera egna ståndpunkter. På en So-lektion i år 7, får elever i uppgift att diskutera för- respektive nackdelar med demokratiska processer. På en annan lektion ber läraren i No sina elever i år 5 ber fundera på om forskningen alltid har rätt. Elever i år 9 nämner att de har fått arbeta med normkritik när de behandlat poesi och temat kärlek. De berättar att pedagogen utmanade eleverna genom att fråga dem: ”Hur kan ni vara så säkra på att det handlar om en man och en kvinna?”, när de läste en dikt om kärlek mellan två människor.

Samarbete mellan elever förekommer i stor utsträckning i alla stadier. Vi ser elever arbeta i grupper med gemensam uppgift och noterar att dialog ofta förekommer mellan lärare och elever men också i stor utsträckning mellan elever. Elever i F-3 erbjuds stråk- och fiolspel i halvklass, vilket många elever tycker är roligt. En elev säger: ”Det är svårt men kul, man måste spela samtidigt.” På lektion i matematik klass 2 löser elever ”Haloweenmatte”, kluriga uppgifter som de samarbetar parvis med. Vi hör läraren framhäva vikten av att kunna arbeta med andra när en elev vill arbeta själv. I ett grupparbete åk 6 ska eleverna diskutera vad de vill förändra i skolan om de vore utbildningsminister i en vecka. Livlig diskussion utbryter när förslagen presenteras. En elev säger: ”Kan vi inte skicka in våra förslag?” Läraren svarar: ”Kanon! Det gör vi!” På en svensklektion i åk 7-9 får eleverna i uppgift att diskutera en uppläst text och tillsammans komma fram till textens budskap och vad som sägs mellan raderna.

F-klass och åk 1 arbetar enligt Bornholmsmodellen¹⁹ med elevens läsinläring. En specialpedagog hjälper lärare i F-klass att lägga grund för läsning. En gång i veckan sjunger hon med barnen.

¹⁸ EdQu = En digital plattform för digitala, adaptiva kunskapstest för skolan.

¹⁹ Genom språklekar stärka elevens fonetiska medvetenhet

På alla stadier finns datorer. De lägre årskurserna har tillgång till lärplattor, åk 3-6 har klassuppsättning av datorer och eleverna i åk 7-9 har egen dator. Samtliga klassrum är utrustade med projektor i taket, som vi ser lärare koppla in sina datorer till. Vi ser äldre elever sitta på bänkar i korridorerna och söka information från Internet. En av dem säger att de lärt sig att vara källkritiska och undersöka en källas trovärdighet. En elev berättar att skolans pedagoger har tillgång till ett program som kontrollerar att eleven inte kopierat text från nätet och tillägger: ”Det är jättebra. Tidigare fuskade många.”

Alla datorer är utrustade med pedagogiska hjälpprogram. Elever kan logga in och få tillgång till inläsningstjänst. Vi ser elever använda datorerna i skolarbetet. Tre elever i F-klass tränar att koda av ljud på en lärplatta. De parar ihop en bild med ord som sägs. De tycker att det är roligt. I åk 5 använder eleverna ordbehandlingsprogram och i åk 6 söker eleverna efter fakta på Internet. På en annan lektion skriver elever in texter i Google Classroom, delar dokumentet med sin pedagog och får direkt respons från denne. Vissa elever delar också texten med SVA²⁰-pedagogen.

Hur fritidshemmet arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande samt en meningsfull fritid

Fritidshemmet på Skuru skola ingår i Röda husets arbetslag åk F-3, medan Fritidsklubben är knutet till arbetslag 4-6. De är integrerade i den dagliga verksamheten och samverkar med mentorerna under hela skoldagen. En fritidskontakt är knuten till varje klass. Vi ser fritidspersonal vara med på lektioner som resurs och hör berättas om kompisamtalen som de genomför med elever i åk 3.

På morgonen tar fritidspersonal emot de yngre eleverna i Röda Huset och prickar av dem på en närvarolista. Där anges också vem som hämtar och när. Elever som kommer tidigt erbjuds frukost. När skolan börjar går fritidspersonal runt i klasserna och delger pedagogerna vilka som är frånvarande.

Fritidshemmet har hand om rastverksamheten under skoltid. En fritidspedag är ansvarig för aktiviteter under alla raster. Innan dagens första rast börjar har han plockat fram olika lekredskap eleverna kan leka med den dagen. När de är ute finns alltid vuxna med, både fritidspersonal och pedagoger. De är klädda i gula västar och syns väl. Vi ser elever sparka fotboll, spela volleyboll, tennis och delta i olika lekar. Elever i F-3 tycker rasterna är roliga och är gärna ute och leker. När vi samtalar med en fritidspersonal kommer en elev fram och kramar om honom och säger: ”Fritids är jätteroligt.” Vi ser hur elever ofta går pratar med fritidspersonalen, kramar om dem eller ger en lätt knuff i sidan. Personalen känner alla vid namn, alla blir sedda och lyssnade på. Även äldre elever i åk 4 och 5 är ute på skolgården. En av dem berättar att han vill kunna spela fotboll på bollplanen under långraster. Nu får elever inte gå dit, men han hoppas kunna driva frågan i Lagrådet.

När skolan slutar, börjar Fritidshemmets verksamhet för elever upp till klass 3. En svart skrivtavla sitter tydligt uppsatt innanför entrén till Röda Huset där veckans aktiviteter och vem i personalen som ansvarar för den skrivs upp. Vi ser att fyra olika aktiviteter erbjuds

²⁰ SVA = Svenska som andraspråk

varje dag. Eleverna väljer själva den aktivitet de vill delta i. De lämnar förslag till nya aktiviteter. Mellanmål serveras i ett klassrum innan dagens aktiviteter börjar.

I lokalerna sitter informationsblad om varje aktivitet. Alla har hänvisning till vad läroplanen stadgar. Vi läser information för Ateljé, Bygg och konstruktion, Rörelselek, Sagostund och Bingo. Tillfälle till fri lek erbjuds också.

Vi får lektionsplaneringar som rör den nya aktivitet Analog programmering. Den vänder sig till elever i F-3. Ingen föransökan krävs. När elever kommer startar de på den nivå de befinner sig i programmet. Ansvarig fritidsledare berättar att elever där tränar problemlösning, att steg för steg bryta ner ett stort problem till mindre delar under lekfulla former. Eleven lär sig vad programmering innebär med hjälp av symboler. Vi ser en film där elever i datorn programmerar en robot att röra sig till en bestämd punkt i ett rutnät. Det finns många olika svårighetsgrader. För äldre elever som blir intresserade används gratisprogram från Berkley och Harvard Universitetet. Elever lär sig grunderna till Javascript. Vid ett tillfälle erbjöds Öppet kodhus i aulan för åk F-9. Två personal fanns på plats. Äldre elever hjälpte de yngre och det blev ett uppskattat evenemang, berättar fritidspedagogen.

För äldre elever åk 4-6 finns Fritidsklubben i Gula Huset där åk 4-6 lokaler ligger. 45 elever är inskrivna och föräldrar betalar en avgift. Mellanmål serveras i matsalen varje dag. Också här erbjuds ett varierat utbud av aktiviteter exempelvis Atelje, Spelrum, Låxhjälp och aktivitet i idrottshallen. För de äldre finns musikverkstad och filmverkstad läser vi på skolans hemsida. Vi ser ett informationsblad om en aktivitet "IKT²¹ på klubben". Där visar elever varandra vad de gör på Internet och diskuterar vad som är rätt, fel, kul och tråkigt. Elever vi möter berättar att de just nu lär sig spelet Minecraft²². Vi ser regler som gäller för att få delta i spelet.

Hur verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd

Fem specialpedagoger med olika kompetens finns på skolan. De arbetar mot olika stadier, men hjälper till där behov finns, säger en pedagog. De arbetar ute i klasserna men tar också emot elever i sina arbetsrum. En av dem berättar att några elever har egen assistent, som hjälper dem under skoldagen

Skolan screenar elever för att hitta och följa upp elever med behov av stöd i svenska, berättar specialpedagogerna. Elever i klass 1 testas med skolans eget material som handlar om vilka bokstäver eleven kan urskilja. Texter med olika svårighetsgrad visar på vilken nivå eleven befinner sig och elever i klass 2 arbetar med ett material som heter "Vilken bild är rätt". Elever i klass 3 och 6 skriver Nationella prov i svenska och i klass 4 och 5 genomförs diagnoser från DLS²³. Läraren rättar dessa och meddelar specialpedagog om elever med svagt resultat.

Vi närvarar på lektion i svenska i åk1 och ser hur specialpedagogen arbetar med sju elever som behöver stöd att knäcka läskoden. De delas in i tre grupper. Varje grupp får en uppgift att arbeta med i ca. 10 minuter sedan byter man. En grupp skriver en berättelse på en mindre

²¹ IKT = Internet, Kommunikation och Teknik

²² Ett äventyrs- och byggspel på datorn

²³ DLS = Ett diagnostiskt material för analys av elevens läs- och skrivförmåga

Whiteboard. De ljudar fram orden och skriver gemensamt ner sagan på tavlan. Alla läser högt vad de skrivit. En annan grupp arbetar med en läsplatta. En app "Lyssna och lär" fångar deras intresse. En röst säger ett ord och eleven ska trycka på motsvarande bild på lärplattan. De får snabb respons om det är rätt. Den tredje gruppen ska skriva ordet som en bild föreställer.

I Verksamhetsplanen 2015-2016 finns ett nyligen reviderat dokument som tydliggör EHT²⁴:s arbete. Gruppen sammanträder varje vecka. Under vår observation besöker vi ett sådant möte. Teamet går igenom aktuella anmälningar, som mentor eller annan personal lämnat in. Ansvarig lärare inhämtar aktuell information och beskriver kortfattat elevens situation i skolan. Ärendet tas upp och återkopplas sedan tillbaks till arbetslaget. Under EHT-mötet förs minnesanteckningar och uppföljning sker vid nästkommande möte. Vi läser i dokumentet att alla elever som har mer än 20% frånvaro under en sexveckorsperiod måste anmälas till EHT. Biträdande rektor och specialpedagog gör sedan en bedömning om åtgärdsprogram ska upprättas. Specialpedagoger vi talar med säger att åtgärdsprogrammet helst upprättas tillsammans med föräldrar. Biträdande rektor undertecknar dokumentet, som sedan föräldrar ska godkänna.

Vid våra besök på lektioner ser vi hur undervisningen anpassas för elever i behov av stöd. Vissa elever använder hörselkåpor för att stänga ute ljud eller hörlurar för att lyssna på musik, några har speciell dator och är placerad i klassrummet så att han/ hon inte blir störd eller stör andra. Pedagoger berättar att man alltid anpassar arbetsuppgifterna till elevernas behov.

För elever som av olika anledningar har svårt att hinna med sina uppgifter, erbjuds läxhjälp eller studiestöd varje vecka, vilket vi ser elever utnyttja.

På skolan finns en Samverkanklass, som riktar sig mot elever, åk 6-9, i behov av ett mindre sammanhang och det stöd som en mindre grupp kan ge. Idag är 8 elever från hela Nacka inskrivna. Elever följer ordinarie kursplan. Ansökan till klassen lämnas till en ansökningsgrupp som i samråd med rektor beslutar om intag. Arbetet där sker ämnesintegrerat och anpassas efter varje elevs behov och förmåga. Många elever har diagnos inom AST²⁵. Vid behov kan elever inkluderas i en större klass på skolan. Målet är att eleven ska nå målen i så många ämnen som möjligt.

När vi besöker klassen har de bildlektion. Läraren ber en elev visa mig sin animerade film. Eleven tar fram sin mobil och vi tittar på filmen, som har engelskt tal. Eleven har gjort en sprattelgubbe och sedan skrivit en text på engelska om figuren. Han visar oss hur han fått sprattelgubben att röra sig på filmen och hur ljudet lagts till.

På skolan finns en Studio som alltid ska vara bemannad. Biträdande rektor beslutar vilka elever som kan gå dit för att få hjälp när elev riskerar att inte uppnå målet i ett eller flera ämnen. Studion öppnar klockan 8 och då ska elever komma. De serveras frukost innan dagens arbete börjar. Vi besöker Studion vid två tillfällen. Båda gångerna sitter en eller två pedagoger och väntar på elever i åk 9 som ska komma. I dagsläget är fem elever inskrivna. Pedagoger där berättar att det fortfarande är oklart hur Studion ska drivas.

²⁴ EHT = Elevhälsoteam, där rektor, biträdande rektor, kurator, skolsköterska, specialpedagog, skolpsykolog, och skolläkare ingår

²⁵ AST = Autismspektrumstörning

Vi hör att alla lärare har studietid utöver undervisningstid i sin tjänst. Den tiden används till att stötta elever som behöver hjälp. Elever i åk 7 och 8 har två stödtimmar på sitt schema. Dit går de som behöver hjälp. Vi ser elever som läser sina läxor där och några ber läraren i klassrummet om hjälp. Elever säger att stödtimmarna är bra och att de använder det speciellt inför prov. Skolan kan också vid behov coacha elever genom att träna studieteknik och prata om nuet och framtiden med eleven.

Hur verksamheten anpassas efter elever med annat modersmål

På Skuru skola finns två SVA-pedagoger, en arbetar med inriktning mot de yngre eleverna och den andre mot de äldre. Vi tittar in under en lektion i SVA, där en äldre elev läser högt ur en Lasse Maja-roman. Elever stannar upp när han inte förstår, får ordet förklarad och läser vidare. Han säger att boken är rolig och att han lär sig mycket svenska av att läsa den. När eleven går kommer två nya elever för att få hjälp med engelska och matematik. Vi hör att SVA-pedagogerna också i arbetar klasserna och hjälper elever med annat modersmål. De deltar i arbetslags- och ämnesmöten i svenska samt ibland på speciallärarnas möten. I dagsläget finns åtta – tio nyanlända elever och 45 elever har språkval svenska/engelska istället för att läsa ett tredje språk. Vi får se olika läromedel som används i alla ämnen, både So, No, engelska och matematik utöver svenska.

Skolan och omvärlden

Elever i åk F-3 har gjort studiebesök på Skurubron, som fyller 100 år i år. Eleverna har ritat av bron och skrivit texter om den. Vi ser deras arbete sitta uppsatt på väggarna i klassrummen.

På friluftsdagar utnyttjas Nackas olika grönområden. Elever får Nacka kommuns kulturcheck, som ger dem möjlighet att göra olika studiebesök i kommunen. Under vår observation åker elever i åk 1 till Dieselverkstaden i Sickla och ser på teater. Andra elever berättar att de ser film där och att de någon gång besöker biblioteket i Sickla. Även studiebesök på Skansen och olika museer i Stockholm äger rum.

På skolan finns en nyanställd SYV,²⁶ som arbetar 50 %. Under vår observation pågår samtal med alla 9:or om gymnasievalet. Eleverna besöker Gymnasiemässan under våren och går på öppet hus på de gymnasieskolor de är intresserade av. Elever vi talar med är nöjda med sina samtal.

Samverkan med arbetsliv och högre utbildning förekommer inte på skolan. Elever ges inte heller möjlighet att utföra arbetsuppgifter på skolan, varken i matsalen eller på annat sätt.

Bedömning i text

Undervisningen är i hög grad strukturerad och i de yngre årskurserna också varierad. Elever får möjlighet att prova på olika arbetssätt och arbetsformer samt utveckla sin förmåga att tänka kritiskt. Vi bedömer att kreativa och ämnesövergripande arbetssätt saknas i många ämnen och att möjlighet till individualisering är liten främst i de äldre årskurserna. Därför ser vi detta vara ett förbättringsområde.

²⁶ SYV = Studie – och yrkesvägledare

Profilvalet i 7-9 ger elever fördjupad kunskap i det profilämne de valt. EdQu, en lektion i veckan, hjälper elever utveckla sina kunskaper vidare från den nivå de befinner sig. Också Kluringklubben ger utmaningar till intresserade elever. Detta ser vi som positivt.

Arbetsätt som stimulerar samarbete är vanligt förekommande i alla årskurser, medan språk- och kommunikationsutveckling är mer vanligt i de yngre årskurserna.

Modern teknik som ett verktyg i lärandeprocesser förekommer relativt ofta. Det möjliggörs genom god tillgång på datorer både i skolan och på fritids.

Elever får i viss mån utveckla sin förmåga till källkritiskt förhållningssätt, främst i de äldre årskurserna.

Den fysiska miljön inomhus är i det Röda Huset till hög grad stimulerande medan miljön i Gula samt Stora Huset är mer sliten, med få elevarbeten uppsatt.

Utomhusmiljön är till stora delar stimulerande för de yngre barnen upp till åk 6. Röda Husets inhägnade lekpark är trygg och uppskattad av eleverna.

Fritidsverksamheten håller mycket hög kvalitet i samtliga delar av verksamheten.

Verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd och skolan erbjuder stöd och hjälp för att få dem nå kunskapsmålen. Vi bedömer dock att verksamheten i Studion bör organiseras tydligare så elever kommer dit.

Ingen samverkan med arbetsliv och högre utbildning förekommer. Inte heller prao i skolans verksamhet finns. Detta vi ser som en brist.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

Ansvar och inflytande för elever

Beskrivning

Elevers ansvar för det egna lärandet och arbetsmiljön

Ett av skolans övergripande mål är att alla barn och elever ska ha ett reellt inflytande över verksamheten och sitt eget vardagsarbete.

I lokaler för de yngre eleverna ser vi hur många plockar upp skräp och slänger i en papperskorg. ”Vi vill ha det fint i klassrummet”, säger en elev. I de äldre elevernas lokaler är

miljön skräpigare. Vi ser bara rektor plocka upp papper och petflaskor från golvet i korridoren.

Föräldrar till de yngre eleverna får veckobrev, där pedagogen skriver vad de gjort under veckan. Föräldrar och skola har tät kontakt med varandra. Varje fredag sammanfattar elever tillsammans vad de gjort under veckan och får då återkoppling på vad de lärt sig.

De äldre eleverna tar ansvar genom att följa skolans ordningsregler, komma i tid till lektioner, ta del av undervisningen, ligga i fas med aktuella planeringar. Genom att ta del av information som finns i SchoolSoft ges elever möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande. Skolan erbjuder läxhjälp och stödundervisning samt har omprovstid en gång i veckan för att ge elever möjlighet att ta igen eller förbättra skolarbetet och uppnå kunskapsmålen.

Skolans ordningsregler är till för att skapa arbetsro och en positiv arbetsmiljö. En elev i åk 8 säger att det är allas ansvar att följa reglerna, men tillägger att alla inte gör det. Det finns inga tydliga konsekvenser mer än tillsägelse om man som elev bryter mot reglerna, men lärare kan visa ut en elev som stör, berättar elev i åk 9.

Inflytande över verksamheten

I en enkät svarar föräldrar till elever i F-3 att de inte vet vad eleverna har möjlighet att påverka i skolans verksamhet. För att informera och uppdatera föräldrar om vad elever är med och påverkar, vill rektor att personalen skriver om det som eleverna varit med om att påverka i sina veckobrev. Elever i år 4-6 upplever att de får vara med och bestämma hur arbetet i olika ämnen ska ske, medan drygt hälften av elever i åk 7-9 säger att de kan påverka verksamheten. När vi frågar elever vad de kunnat påverka i skolan funderar många en lång stund. Vi hör svaret: "Vi har fått bort möss- och kepsförbudet i skolan" vid fler tillfällen. Några elever på högstadiet säger att de kan påverka och ändra hur prov läggs ut. De verkar nöjda med sitt inflytande och säger att lärarna hela tiden frågar vad de tycker och om de förstår. Vid ett tillfälle hör vi en elev föreslå: "Är det inte bättre att vi gör så här först?", men pedagogen svarar inte. Vi ser ytterligare ett exempel på när elevernas intresse inte tas tillvara. Under en lektion på högstadiet föreslår eleverna att klassen borde ägna lektionen åt att förbereda sig inför det kommande provet, eftersom de upplever stor otydlighet inför det. Läraren svarar genom att säga att allt finns tydligt skrivet på SchoolSoft och fortsätter sen enligt sin planering. Elever i år 9 berättar att många pedagoger utvärderar ett genomfört arbetsområde. De vill ha återkoppling på vad eleverna tycker de har gjort bra respektive mindre bra.

Flickor i åk 7-9, som vi talar med, berättar att pojkar får mer uppmärksamhet på lektioner än flickor. Elever, både pojkar och flickor, vi pratar med säger det beror på att pojkarna "pratar och stör" i större utsträckning. Under en lektion i år 7-9 noterar vi att pedagogen ger ca 90 % av frågorna till pojkar även om flickor visar att de kan svara. Vi ser dock en pedagog som tillämpar metoden "No hands up"²⁷, vilket fördelar frågorna slumpvis.

²⁷ Pedagoger har en glasspinne med elevens namn. När en fråga delas ut, drar pedagogen en pinne och eleven med namnet får svara.

Demokratiska processer

Alla klasser har klassråd en gång i veckan under mentorstid. Mötena protokollförs och två elever från varje klass tar med protokollen till arbetslagets lagmöten som äger rum en gång per månad och leds av arbetslagsledarna. Två gånger per termin äger elevstyrelsemöten rum. Fem elever från varje lagråd väljs ut av pedagogerna för att skapa en seriöst jobbande elevstyrelse, läser vi på skolans hemsida. Elever bekräftar att så är fallet.

En elev i åk 3 berättar om klassråd och lagråd och hur representanterna fångar upp kamraternas förslag. De som har ett förslag lägger en anonym lapp i en förslagslåda. Klassrådsrepresentanterna tar med dem till lagrådet. Vi tittar i lådan och läser på tre lappar: ”Åka på piknick”, ”Se på film” och ”Vill ha en klätterställning”.

Vi är med på ett klassråd i åk 5 där eleverna röstar genom så kallad blindröstning. De blundar, tittar ner i bänken och räcker upp handen på det förslag de gillar. När vi frågar en elev om vad de får rösta om ger hon exempel på olika fritidsaktiviteter som klassen röstat fram och säger också att de har fått rösta om att få byta plats i klassrummet.

Elever från åk 4 och 5 berättar att fyra elever i respektive klass anmälde sitt intresse att bli klassrepresentant till lagrådet. Två per klass kan bli invalda. Pedagoger löser det så att de byter av varandra nästkommande termin. Eleverna tycker det är bra att kunna vara med och påverka skolan och förstår inte riktigt varför inte fler anmäler sig.

När vi frågar elever i åk 9 säger de att det inte har någon status att sitta med några av råden och därför är det svårt att få representanter från de äldre årskurserna. Skolan uppmärksammar inte deras arbete. Vi ser ingen information om lagråd eller elevstyrelse och deras arbete uppsatt på någon informationstavla i skolan. Vi ser inte heller angivet vilka elever som är med i dessa råd, inga mötesscheman eller protokoll finns uppsatt.

Föräldrarådet har möte veckan innan vår observation. Rektor berättar att många kom och visade stort intresse för att delta. Vi tar del av ett protokoll från mötet och läser där att föräldrarna önskar att öppet hus ska förläggas på en vardagskväll istället för helgdag som tidigare och beslut fattas om det.

Bedömning i text

Elever ges till stora delar möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande, de äldre genom att använda Schoolsoft på ett aktivt sätt och de yngre genom klassens sammanfattning av veckans arbete som ger dem återkoppling av det de lärt sig.

Elevers tankar, intressen och åsikter tas i viss utsträckning tillvara i verksamheten. Alla pedagoger lyssnar inte på elevernas förslag, intressen och åsikter.

Elever har relativt stort inflytande över planering, arbetssätt och innehåll.

Flickor och pojkar ges sällan lika stort utrymme i undervisningen men har lika stor möjlighet att påverka undervisningen.

Rektors ansvar

Beskrivning

Hur rektor leder den pedagogiska verksamheten

Rektor är ansvarig för all pedagogisk verksamhet på skolan. Vi läser i "Verksamhetsplan för Skuru förskola och skola 2015/2016" att hon bland annat ansvarar för att säkerställa måluppfyllelse och det systematiska kvalitetsarbetet på skolan. Rektor leder och fördelar arbetet samt delegerar ansvar av olika funktioner. Den här terminen har ledningsfunktionen fått ny organisation. Rektor har delegerat vissa uppgifter till en Skollednings- respektive en Ledningsgrupp.

Skolledningen, SL, består av rektor, biträdande förskolechef, två biträdande rektorer som ansvarar för åk F-6 respektive åk 7-9. De sammanträder en gång i veckan och förbereder frågor som rör pedagogisk verksamhet och utvecklingsarbete.

Skolan är indelad i fem arbetslag med var sin arbetslagsledare, åk F-3 och Fritids, 4-6, 7, 8 och 9. Dessa tillsammans med SL bildar *Ledningsgrupp*, LG. De sammanträder också en gång i veckan. LG är en länk mellan SL och pedagogerna i arbetslagen. Arbetslagsledarna har pedagogiskt ansvar i sitt arbetslag.

När vi intervjuar pedagoger och annan personal hör vi att arbetslagen har olika kultur, att ingen gemensam röd tråd finns på skolan. Vid samtal med rektor framgår att många olika utvecklingsarbeten startats, men att de måste få ta tid. Hon säger att all personal ska känna sig delaktig i förändringsarbetet innan beslut kan fattas.

I Verksamhetsplanen finns information om skolans hela verksamhet. Vissa delar är reviderade, andra delvis reviderade av olika arbetsgrupper medan några inte ännu är behandlade. Många i personalen känner inte till dokument vi frågar efter. Ett sådant exempel är likabehandlingsplanen³¹. Under observationen får vi fler dokument från tidigare läsår som inte är aktuella, vilket gör det svårt att veta vilka direktiv som gäller på skolan.

När vi frågar personalen om vem de anser vara skolans pedagogiska ledare, svarar de direkt biträdande rektor för det arbetslag de arbetar i. Alla känner till SL-gruppen och arbetet som sker där och framhåller rektorns ledarroll i dessa forum.

På skolan finns åtta förstelärare i olika ämnen, som bildar en förstelärargrupp. De har regelbundna möten där de bland annat diskuterar hur respektive uppdrag går samt vilka utvecklingsområden de upplever skolan har. I slutet av varje läsår träffar de rektor och lyfter fram idéer och förslag för det kommande läsåret som ska leda det pedagogiska utvecklingsarbetet framåt. Vi får ett dokument som riktas till Förstelärare i Nacka kommun: "Uppdragsbeskrivning läsåret 2014/2015". Där läser vi att deras uppdrag är: "... att utveckla skolans röda tråd för ökad måluppfyllelse i ämnena sv, eng, ma samt idrott och hälsa." Ett led i det är att bryta ner kunskapskraven i olika ämnen och skapa mallar för det. Även självskattning och elevexempel ska ingå. Vi läser att skolans pedagoger kan boka in sig på

³¹ Se avsnitt Normer och värden

undervisningsobservationer hos förstelärarna. Vi hör också berättas att vissa förstelärare är inblandade i projekt för att förbättra pedagogiskt hjälpmaterial och i olika utvecklingsarbeten i kommunen, till exempel Nackaprovet i matematik. En förstelärare förklarar för oss att uppdraget detta läsår är att identifiera möjlig extraanpassning i klassrummen.

Vi ser att rektor är ute på raster, pratar med och hejar på elever. Vi noterar att hon ingriper om en elev inte uppför sig bra mot en kamrat. Rektor förklarar att hon vill vara ett bra föredöme för både personal och elever.

Rektor skriver månadsbrev till föräldrar och informationsbrev till personalen. Vi tar del av de två senaste breven.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Rektor ansvarar för arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet. Skolan följer Nacka kommuns utvärderingsinstrument; kund- och medarbetarenkät mm.

Skolan genomför också egna enkäter. På ett APT- möte hör vi att på en studiedag under vecka 44 ska utfallet av skolans senaste Proofenkät användas som underlag för revidering/ utveckling av ett av skolans fyra fokusmål: Trygg arbetsmiljö. Rektor förklarar att det är ett viktigt mål att uppfylla. Det är grunden för att en elev överhuvudtaget ska kunna prestera resultat i skolan.

Resultat av enkäter och utvärderingar används för att hitta utvecklingsområden. Arbetet med det sker i tvärgrupper och målet är att förbättra elevens situation i skolan.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Rektor berättar att skolan har behov att utveckla gemensamma förhållningssätt och därför börjar ett arbete med DO:s material. Alla pedagoger deltar i detta värdegrundsarbete.

En lärare går en ledarutbildning. Personal har gått utbildning om särbegåvade barn och specialpedagoger fortbildat sig i att upprätta åtgärdsprogram. Önskemål om fortbildning framkommer under medarbetarsamtal.

Arbetslagen får en pott pengar som ska användas till fortbildning. De får själva bestämma till vad de ska användas. En pedagog berättar att också ämnesbudgeten skall användas till kompetensutveckling, men att det är svårt att prioritera mellan kompetensutveckling eller material till ämnet.

Vi hör på ett möte talas om en bok om ledarskapsutveckling, "Ledarskap i klassrummet", som SL ska läsa. Den kommer sedan arbetslagen arbeta med i studiecirkelform.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Överlämningsmöte sker när elever lämnar förskoleklass och ska börja åk 1. Pedagogerna och lokalerna är kända av eleverna på övergången till åk 1 blir inte dramatisk, säger pedagoger och fritidspersonal. Nytt överlämningsmöte sker när eleven ska börja i åk 4. När en elev kommer från annan skola kontaktas avlämnande lärare och eventuellt överlämningsmöte sker. Samma gäller för elev som börjar Åk 7 i Skuru skola.

	att de olika diskrimineringsgrunderna finns med.	eller hos elever. Ett arbete har påbörjats under v 44.
2009	Det ämnesövergripande arbetet	Kvarstår
2009	Elevstyrelsens arbete och koppling till lagråd och klassråd	Fungerande forum för elevdemokrati finns
2009	Elevernas inflytande och ansvar för det egna lärandet	Kan förbättras
2009	Användningen av och elevernas förståelse för POdB	Ersatts av SchoolSoft. Kvarstår

REFERENSER

Anmälan till EHT - blankett

Arbetsgång kring elever i behov av särskilt stöd

Anpassningar av arbetsmaterial och arbetsuppgifter

Checklista vid överlämnanden

Dagordning inför arbetslagsmöte

Extra anpassningar

Husmodellen - handledning , Diskrimineringsombudsmannen (DO) TMG Tabergs, Taberg 2014

Intern mötesordning

Klass- och lärarscheman

Krisplan Skuru förskola och skola 2015/2016

Kvalitetsanalys för Skuru skola läsåret 2014/15

Lektionsplanering "Analog planering" - aktivitet på Fritidshemmet

Likabehandlingsplan mot kränkande behandling och diskriminering 2014 - 2015

Ordningsregler för god studiero

Pedagogisk kartläggning/utredning av behov av särskilt stöd

Plan mot kränkande behandling Skuru förskola och skola, 2015/2016

Protokoll Elevstyrelsemöte 2015-10-09

Rektors månadsbrev september/oktober

Skolans hemsida www.skuruskola.se

Uppdragsbeskrivning Förstelärare läsåret 2014/2015

Verksamhetsplan för Skuru förskola och skola 2015/2016

Våga Visa rapport Skuru skola och förskola, Nacka kommun år 2009

Åtgärdsprogram

